

C/2025/3667

8.7.2025

ADVIES VAN DE EUROPESE CENTRALE BANK

van 8 mei 2025

**inzake voorstellen tot wijziging van duurzaamheidsrapportage door ondernemingen en vereisten
inzake passende zorgvuldigheid**

(CON/2025/10)

(C/2025/3667)

Inleiding en rechtsgrondslag

Op 26 februari 2025 heeft de Europese Commissie een voorstel gepubliceerd voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen (EU) 2022/2464 en (EU) 2024/1760 wat betreft de datums waarop lidstaten bepaalde vereisten inzake duurzaamheidsrapportering en passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven moeten toepassen ⁽¹⁾ (hierna het “voorgestelde uitstel van de CSRD en CSDDD” genoemd), en een voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 en (EU) 2024/1760 wat betreft bepaalde vereisten inzake duurzaamheidsrapportering en passende zorgvuldigheid ⁽²⁾ (hierna de “voorstellen tot wijziging van de CSRD en CSDDD” en, samen met het voorgestelde uitstel van de CSRD en de CSDDD, de “voorgestelde richtlijnen” genoemd).

De Europese Centrale Bank (ECB) heeft besloten op eigen initiatief een advies over de ontwerprichtlijnen uit te brengen. De bevoegdheid van de ECB om advies uit te brengen is gebaseerd op artikel 127, lid 4, en artikel 282, lid 5, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, aangezien de ontwerprichtlijnen bepalingen bevatten op gebieden die onder de bevoegdheid van de ECB vallen, waaronder met name de uitvoering van het monetaire beleid krachtens artikel 127, lid 2, eerste streepje, en artikel 282, lid 1, van het Verdrag, het bedrijfseconomisch toezicht op kredietinstellingen krachtens artikel 127, lid 6, van het Verdrag, de bijdrage tot een goede beleidsvoering van de bevoegde autoriteiten met betrekking tot de stabiliteit van het financiële stelsel krachtens artikel 127, lid 5, van het Verdrag, en de verzameling van statistische gegevens krachtens artikel 5 van de statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank (hierna “de ESCB-statuten” genoemd). Overeenkomstig de eerste zin van artikel 17.5 van het Reglement van Orde van de ECB is dit Advies door de Raad van bestuur van de ECB goedgekeurd.

1. Algemene opmerkingen

- 1.1. De ECB steunt de doelstelling van de Commissie om het concurrentievermogen van de Europese economie op lange termijn te verbeteren zonder dat een en ander ten koste gaat van de doelstellingen van de Europese Green Deal ⁽³⁾ het en het actieplan voor duurzame financiering ⁽⁴⁾. Duurzame economische groei op de lange termijn en veerkracht ondersteunen de prijsstabiliteit en de effectiviteit van het monetaire beleid van de ECB. Daartoe steunt de ECB de inspanningen van de Commissie om de vereisten inzake duurzaamheidsrapportage en passende zorgvuldigheid te stroomlijnen en te vereenvoudigen, en zodoende te verzekeren dat de compliancekosten voor ondernemingen evenredig zijn.
- 1.2. De ECB steunt ook de holistische benadering van de Commissie voor verbetering van het Europese concurrentievermogen. Voortbouwend op de Letta ⁽⁵⁾- en Draghi ⁽⁶⁾-rapporten bevat de mededeling van de Commissie over een EU-kompas voor het concurrentievermogen ⁽⁷⁾ een concrete routekaart ter ondersteuning van Europese innovatie, decarbonisatie en economische veiligheid. Vooruitgang op belangrijke gebieden, zoals de ontwikkeling van een spaar- en investeringsunie ⁽⁸⁾ (SIU) en het verminderen van barrières voor de eengemaakte markt is van essentieel belang om deze doelstellingen te verwezenlijken en het concurrentievermogen te bevorderen. Ook vereenvoudiging van de regelgeving kan een belangrijke rol spelen, mits de fundamentele doelstellingen van de relevante wetgeving behouden blijven.

⁽¹⁾ COM(2025) 80 final van 26 februari 2025.

⁽²⁾ COM(2025) 81 final van 26 februari 2025.

⁽³⁾ Mededeling van de Commissie, “De Europese Green Deal”, COM(2019) 640 final van 11 december 2019.

⁽⁴⁾ Mededeling van de Commissie “Strategie voor de financiering van de transitie naar een duurzame economie”, COM (2021) 390 final van 6 juli 2021.

⁽⁵⁾ Mario Draghi, “The future of European competitiveness”, september 2024, beschikbaar in het Engels op de website van de Commissie op www.commission.europa.eu.

⁽⁶⁾ Enrico Letta, “Much more than a market”, april 2024, beschikbaar op de website van de Raad op www.consilium.europa.eu.

⁽⁷⁾ Mededeling van de Commissie, “Het EU-kompas voor concurrentievermogen”, COM(2025) 30 final van 29 januari 2025.

⁽⁸⁾ Mededeling van de Commissie, “Spaar- en investeringsunie. Een strategie om in de EU de welvaart van burgers en het economische concurrentievermogen te stimuleren”, COM(2025) 124 final van 19 maart 2025.

- 1.3. Bij de vereenvoudiging van de duurzaamheidswetgeving is het van belang het juiste evenwicht te vinden om te zorgen dat de voordelen van duurzaamheidsrapportage voor de Europese economie en voor het financiële stelsel behouden blijven, en tegelijkertijd te verzekeren dat het kader evenredig is. Goed gekalibreerde vereisten inzake duurzaamheidsrapportage kunnen de prioriteiten van de Unie, waaronder de prioriteiten van het kompas voor concurrentievermogen, ondersteunen. Met name draagt de beschikbaarheid van geharmoniseerde, gestandaardiseerde en betrouwbare duurzaamheidsinformatie bij aan de doelstellingen van de SIU door ervoor te zorgen dat beleggers toegang hebben tot deugdelijke gegevens om hun investeringsbeslissingen op te baseren⁽⁹⁾. Dit is essentieel om de toewijzing van kapitaal aan de meest wenselijke projecten in de gehele Unie te vergemakkelijken. Voor de Clean Industrial Deal⁽¹⁰⁾ Deal zullen aanzienlijke investeringen in schone technologieën, hernieuwbare energie en energie-efficiënte infrastructuur nodig zijn, en zullen stimulansen moeten worden ontwikkeld om energie-intensieve industrieën in hun klimaattransitietraject te ondersteunen. Het raamwerk duurzaamheidsrapportage, met name de standaarden voor rapportage over klimaatverandering, biedt waardevolle maatstaven voor investeringen in koolstofarme industrieën, projecten op het gebied van hernieuwbare energie, transitiefinanciering en andere schone en groene initiatieven, waarmee zowel het concurrentievermogen als de verwezenlijking van de klimaatdoelstellingen van de Unie worden ondersteund. Geharmoniseerde rapportage, in plaats van gefragmenteerde individuele gegevensverzameling, en interoperabiliteit met internationale normen voorkomen onnodige compliancekosten voor zowel rapporterende ondernemingen als gebruikers van de gegevens. Door een geharmoniseerde aanpak kan een uitgebreid beeld van potentiële risico's en kansen worden verkregen, wat in het belang is van ondernemingen, marktdeelnemers en beleidsmakers, en zo een geïnformeerde en strategische besluitvorming bevordert.
- 1.4. Een goed gekalibreerd raamwerk voor duurzaamheidsrapportage ondersteunt niet alleen het concurrentievermogen, maar is voor marktdeelnemers ook van essentieel belang om de duurzaamheidsgerelateerde financiële risico's te kunnen begrijpen en waarderen. Het rapportageraamwerk kan door een passende kwaliteit en kwantiteit van duurzaamheidsinformatie op bedrijfsniveau te verzekeren zorgen dat beleggers, kredietinstellingen, andere financiëlemarktdeelnemers en overheidsinstanties, waaronder centrale banken en prudentiële toezichhouders, over zinvolle, betrouwbare en vergelijkbare informatie beschikken. Bovendien kan een dergelijk raamwerk helpen voorkomen dat investeringsbeslissingen worden genomen op basis van onvolledige informatie, en zo verzekeren dat dergelijke beslissingen voldoende rekening houden met duurzaamheidsgerelateerde risico's. Daarentegen kan het ontbreken van duurzaamheidsinformatie leiden tot systeemrisico's die een bedreiging voor de financiële stabiliteit vormen. Problemen met de beschikbaarheid, kwaliteit en granulariteit van ecologische, sociale en governance (ESG)-gegevens en het gebrek aan vergelijkbaarheid en transparantie van dergelijke gegevens blijven een grote uitdaging, niet alleen voor beleggers, maar ook voor kredietinstellingen en financiële instellingen en overheidsinstanties⁽¹¹⁾. De ECB is dan ook van mening dat een goed gekalibreerd kader voor duurzaamheidsrapportage van essentieel belang is om de gegevenskloof in het duurzaamheidsbeleid, de risicobeoordeling en de risicobewakingskaders voor de financiële sector aan te pakken, in overeenstemming met de doelstellingen van het kader voor duurzame financiering van de Unie⁽¹²⁾. In dit verband is het van essentieel belang dat waar de voorgestelde wijzigingen van Richtlijn (EU) 2022/2464 van het Europees Parlement en de Raad⁽¹³⁾ (hierna de "richtlijn duurzaamheidsrapportering door ondernemingen" ("CSRD") genoemd) gericht zijn op het verminderen van de rapportagekosten voor ondernemingen, onder meer via de waardeketen, zij de toepassing van beleid en maatregelen in verband met de identificatie en het beheer van risico's voor de financiële sector blijven ondersteunen.
- 1.5. Teneinde de verwezenlijking van de doelstellingen van de Commissie te ondersteunen en te verzekeren dat het kader voor duurzaamheidsrapportage op passende en evenredige wijze wordt gekalibreerd, geeft de ECB een aantal specifieke technische opmerkingen en suggesties ten aanzien van de voorgestelde wijzigingen van de CSRD en CSDDD, met de intentie om het herziene raamwerk verder te versterken.
- 1.6. Bovendien steunt de ECB de verdere inspanningen van de Commissie om het kader voor duurzame financiering te stroomlijnen en te vereenvoudigen teneinde de rapportagekosten voor bedrijven te verminderen, de bruikbaarheid voor beleggers en eindgebruikers te vergroten en groene investeringen te ondersteunen⁽¹⁴⁾. Ten eerste biedt de

⁽⁹⁾ Zie punt 1.4 van Advies CON/2021/27 van de Europese Centrale Bank van 7 september 2021 inzake een voorstel voor een richtlijn tot wijziging van Richtlijn 2013/34/EU, Richtlijn 2004/109/EG, Richtlijn 2006/43/EG en Verordening (EU) nr. 537/2014 wat duurzaamheidsrapportage door ondernemingen betreft (PB C 446 van 3.11.2021, blz. 2). Alle ECB-adviezen worden gepubliceerd op EUR-Lex.

⁽¹⁰⁾ Mededeling van de Commissie, "De Clean Industrial Deal: Een gezamenlijke routekaart voor concurrentievermogen en decarbonisatie", COM(2025) 85 final van 26 februari 2025.

⁽¹¹⁾ Zie ook Europese Bankautoriteit, "Report on data availability and feasibility of common methodology for ESG exposures", EBA/REP/2025/06, 24 februari 2024, beschikbaar in het Engels op de website van de Europese Bankautoriteit op www.eba.europa.eu.

⁽¹²⁾ Zie punt 1.3 van Advies CON/2021/27.

⁽¹³⁾ Richtlijn (EU) 2022/2464 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 tot wijziging van Richtlijn (EU) No 537/2014, Richtlijn 2004/109/EG, Richtlijn 2006/43/EG en Richtlijn 2013/34/EG, met betrekking tot duurzaamheidsrapportage (PB L 322, 16.12.2022, blz 15, ELI: <https://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj>).

⁽¹⁴⁾ ECB, "Investing in Europe's green future, Green investment needs, outlook and obstacles to funding the gap", Occasional Paper nr. 367, 5 februari 2025, beschikbaar in het Engels op de website van de ECB op www.ecb.europa.eu.

komende herziening van Verordening (EU) 2019/2088 van het Europees Parlement en de Raad⁽¹⁵⁾ en van Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2178 van de Commissie⁽¹⁶⁾ belangrijke mogelijkheden voor stroomlijning. Ten tweede biedt de integratie van duurzaamheidsinformatie in het Europees centraal toegangspunt (ESAP) kansen om belemmeringen in verband met toegang aanzienlijk te verminderen en uiteindelijk de kosten voor het verzamelen en analyseren van duurzaamheidsinformatie te verlagen⁽¹⁷⁾. Ten derde herinnert de ECB eraan dat zij de verplichting op grond waarvan gegevens gerapporteerd moeten worden in het uniforme elektronische verslagleggingsformaat onderschrijft⁽¹⁸⁾. Dit uniforme formaat zal de verwerking van de gegevens ondersteunen en standaardisering binnen bedrijfssoftware vergemakkelijken, waardoor de rapportagekosten van ondernemingen worden verlaagd. De ECB beveelt aan dat de Commissie de mogelijkheden onderzoekt om de volledige dataset in een geschikt formaat voor analyse door eindgebruikers toegankelijk te maken, met name om zowel de uitwisseling van bulkgegevens als de rechtstreekse toegang via een geschikt databaseportaal te vergemakkelijken, zodat het uniforme elektronische verslagleggingsformaat optimaal kan worden benut. Dit kan bijvoorbeeld worden gerealiseerd door de functies van ESAP verder te verbeteren.

- 1.7. De ECB moedigt de wetgevers van de Unie aan zo spoedig mogelijk en uiterlijk eind 2025 tot overeenstemming over de voorstellen te komen. Bovendien roept de ECB de lidstaten op de CSRD tijdig om te zetten, en steunt zij het voornemen van de Commissie om voldoende tijd vóór de inwerkingtreding van de ontwerpverplichtlijnen de nodige gedelegeerde handelingen voor te bereiden en vast te stellen. Deze acties zijn van cruciaal belang om ondernemingen rechtszekerheid te bieden met betrekking tot duurzaamheidsrapportage en om ervoor te zorgen dat ondernemingen die vallen onder Richtlijn (EU) 2024/1760 van het Europees Parlement en de Raad⁽¹⁹⁾ (hierna de "richtlijn passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid" ("CSDDD") genoemd) vallen, voldoende tijd hebben om zich voor te bereiden op zorgplicht voor duurzaamheid en tijdig transitieplannen op grond van de CSDDD op te stellen.

2. Relevantie van de ontwerpverplichtlijnen voor de doelstellingen en taken van de ECB en het Eurosysteem

- 2.1. Duurzaamheidsgerelateerde kwesties, en met name klimaatverandering, kunnen gevolgen hebben voor de wijze waarop centrale banken hun mandaten vervullen, met name op het gebied van banktoezicht, financiële stabiliteit, monetair beleid en de verzameling van statistische gegevens⁽²⁰⁾.
- 2.2. *Relevantie voor het banktoezicht*
 - 2.2.1. In de context van haar taken op het gebied van prudentieel toezicht en haar bijdrage aan de financiële stabiliteit is de ECB een sterk voorstander van de beleidsinspanningen van de EU om de identificatie en het beheer van financiële risico's in verband met duurzaamheid te verbeteren, teneinde de veiligheid en soliditeit van kredietinstellingen en de stabiliteit van het financiële stelsel te verbeteren⁽²¹⁾.

⁽¹⁵⁾ Verordening (EU) 2019/2088 van het Europees Parlement en de Raad van 27 November 2019 betreffende informatievoorziening over duurzaamheid in de financiële dienstensector (PB L 317, 9.12.2019, blz 1, ELI: <https://data.europa.eu/eli/reg/2019/2088/oj>).

⁽¹⁶⁾ Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2178 van de Commissie van 6 juli 2021 tot aanvulling van Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad door vaststelling van de inhoud en de presentatie van door aan artikel 19 bis of artikel 29 bis van Richtlijn 2013/34/EU onderworpen ondernemingen te rapporteren informatie betreffende ecologisch duurzame economische activiteiten en door vaststelling van de methode om aan deze rapportageverplichting te voldoen (PB L 443 van 10.12.2021, blz. 9, ELI: https://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/2178/oj).

⁽¹⁷⁾ Zie ook paragraaf 1.3 van Advies CON/2022/20 van de Europese Centrale Bank van 7 juni 2022 betreffende de oprichting en werking van het Europees centraal toegangspunt (ESAP) (PB C 307 van 12.8.2022, blz. 3).

⁽¹⁸⁾ Artikel 2, lid 9, van de voorgestelde wijzigingen van de CSRD en CSDDD, ter vervanging van artikel 29 quinquies van Richtlijn 2013/34/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende de jaarlijkse financiële overzichten, geconsolideerde financiële overzichten en aanverwante verslagen van bepaalde ondernemingsvormen, tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad (OJ L 182, 29.6.2013, p. 19, ELI: <https://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj>).

⁽¹⁹⁾ Richtlijn (EU) 2024/1760 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 inzake passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2019/1937 en Verordening (EU) 2023/2859 (OJ L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: <https://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj>).

⁽²⁰⁾ Zie punt 2.4 van Advies CON 2021/12 en punt 2 van Advies CON/2021/27.

⁽²¹⁾ Zie punt 2 van Advies CON/2021/27, punt 1.1 van Advies CON/2022/16 van de Europese Centrale Bank van 27 april 2022 over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2013/36/EU wat betreft toezichtsbevoegdheden, sancties, bijkantoren uit derde landen en ecologische, sociale en governance risico's (PB C 248 van 30.6.2022, blz. 87) en punt 1.2 van Advies CON/2023/2 van de Europese Centrale Bank van 16 januari 2023 inzake een voorstel voor een richtlijn betreffende de energieprestatie van gebouwen (PB C 89 van 10.3.2023, blz. 1).

2.2.2. Daartoe heeft de ECB wetgevingsinitiatieven voor het aanscherpen van de vereisten met betrekking tot ESG-risico's voor kredietinstellingen en het respectieve mandaat voor de bevoegde autoriteiten ten zeerste ondersteund ⁽²²⁾. De bevoegde autoriteiten, waaronder de ECB, moeten er met name voor zorgen dat kredietinstellingen beschikken over gezonde governance en risicobeheerregelingen om ESG-risico's op korte, middellange en lange termijn te identificeren, meten, beheren en monitoren, en dat kredietinstellingen hun veerkracht ten aanzien van de negatieve langetermijneffecten van ESG-factoren toetsen ⁽²³⁾. Dit omvat begrip en beheer van de financiële risico's van een breed scala aan ecologische factoren, waaronder biodiversiteitsverlies en aantasting van de natuur ⁽²⁴⁾. Voorts moeten de bevoegde autoriteiten de plannen van kredietinstellingen voor het aanpakken van financiële risico's die voortvloeien uit het aanpassingsproces en de transitie beoordelen en monitoren in overeenstemming met de desbetreffende regelgevingsdoelstellingen van de Unie, de lidstaten en, indien van toepassing, derde landen, met name de doelstelling om klimaatneutraliteit te bereiken ⁽²⁵⁾.

2.2.3. In dit verband is de beschikbaarheid van hoogwaardige duurzaamheidsgerelateerde informatie, zowel op granulair als op geaggregeerd niveau, van essentieel belang om ESG-gerelateerde financiële risico's adequaat te kunnen identificeren, beoordelen en beheren. Bovendien zal de beschikbaarheid van dergelijke informatie, in overeenstemming met het beginsel van een open markteconomie, ook het bepalen van de marktprijs van deze risico's vergemakkelijken. Het is van cruciaal belang dat een vereenvoudiging van duurzaamheidsrapportage en due-diligencevereisten de verzameling van gegevens door kredietinstellingen in verband met hun activiteiten en processen voor risicobeheersing niet beperkt of de activiteiten van prudentiële toezichhouders belemmert.

2.3. Relevantie voor financiële stabiliteit

Zoals door de ECB en het Europees Comité voor systeemrisico's (ESRB) in verschillende rapporten opgemerkt, is betrouwbare, consistente en vergelijkbare informatie, van een voldoende breed scala aan ondernemingen, over de blootstelling aan duurzaamheidsgerelateerde risico's van ondernemingen in verschillende sectoren een eerste vereiste voor een nauwkeurige beoordeling van de financiële risico's die voortvloeien uit de klimaat- en natuurrisico's en de aanpassing van bedrijven aan een duurzamere economie ⁽²⁶⁾. Dit soort informatie is van essentieel belang om het vermogen van de ECB en de autoriteiten voor financiële stabiliteit om de gevolgen voor de financiële stabiliteit van duurzaamheidsgerelateerde risico's, met name de risico's van de klimaat- en natuurrisico's, voor de beter te monitoren en tegen te gaan ⁽²⁷⁾. Voor een optimale benutting van het raamwerk voor duurzaamheidsrapportage is het raadzaam ervoor te zorgen dat informatie wordt gerapporteerd door een voldoende breed scala van ondernemingen, en dat de rapportagestandaard eenvoudig en doelgericht is. Deze benadering kan de doeltreffendheid van het kader ondersteunen en helpen voorkomen dat essentiële informatie wordt achtergehouden, en waarborgt zo gerichte rapportage en een niet onnodig complex raamwerk.

2.4. Relevantie voor het monetaire beleid

2.4.1. Fysieke risico's en transitierisico's die verband houden met de klimaat- en natuurrisico's hebben vanwege hun impact op de structuur en de conjuncturele dynamiek van de economie en het financiële stelsel ingrijpende gevolgen voor de prijsstabiliteit en de financiële stabiliteit. De ECB dient derhalve rekening te houden met de gevolgen van deze crises om een passende monetaire-beleidskoers te bepalen en haar mandaat op het vlak van prijsstabiliteit te vervullen ⁽²⁸⁾. De beschikbaarheid van duurzaamheidsinformatie is een minimumvereiste om dit te kunnen doen ⁽²⁹⁾.

⁽²²⁾ Punt 1.1 van Advies CON/2022/16.

⁽²³⁾ Zie artikel 87 bis, leden 1 tot en met 3, van Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht op kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, tot wijziging van Richtlijn 2002/87/EG en tot intrekking van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG (PB L 176 van 27.6.2013, blz. 338, ELI: <https://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/oj>).

⁽²⁴⁾ Zie artikel 4, lid 1, punten 52 quinquies tot 52 octies van Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 (PB L 176 van 27.6.2013, blz. 1, ELI: <https://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>). Zie ook "Klimaat- en natuurplan 2024-2025 in een notendop", beschikbaar op de website van de ECB op www.ecb.europa.eu.

⁽²⁵⁾ Zie artikel 87 a, lid 4, van Richtlijn 2013/36/EU.

⁽²⁶⁾ Zie de volgende rapporten: "Positively green: measuring climate change risks to financial stability", juni 2020, "Climate-related risk and financial stability", juli 2021, "The macroprudential challenge of climate change", juli 2022, en "Towards macroprudential frameworks for managing climate risk", december 2023, beschikbaar in het Engels op de website van de ECB op www.esrb.europa.eu.

⁽²⁷⁾ Zie de Raad voor Financiële Stabiliteit, "Assessment of Climate-related Vulnerabilities: Analytical framework and toolkit", 16 januari 2025, beschikbaar op de website van de Raad voor Financiële Stabiliteit (FSB) at www.fsb.org.

⁽²⁸⁾ Zie "An overview of the ECB's monetary policy strategy", 8 juli 2021, beschikbaar op de website van de ECB op www.ecb.europa.eu.

⁽²⁹⁾ Zie punt 2 van Advies CON/2021/27 en punt 2.1 van Advies CON/2023/30 van de Europese Centrale Bank van 4 oktober 2023 inzake de transparantie en integriteit van op ecologische, sociale en governancefactoren (ESG-factoren) gebaseerde ratingactiviteiten (OJ C, C/2023/1354, 1.12.2023, blz. 1, ELI: <https://data.europa.eu/eli/C/2023/1354/oj>).

2.4.2. Naar aanleiding van de herziening van de monetairbeleidsstrategie van de ECB in 2021, kondigde de ECB in juli 2022 verschillende maatregelen aan om klimaatgerelateerde overwegingen in haar monetairbeleidstransacties op te nemen ⁽³⁰⁾. Voorts kondigde de ECB in maart 2024 aan dat de opzet van het operationele raamwerk erop gericht is klimaatgerelateerde overwegingen binnen de structurele monetaire beleidstransacties te integreren ⁽³¹⁾. Het kader voor duurzaamheidsrapportage is relevant voor de uitwerking van deze monetairbeleidsmaatregelen, omdat het informatie kan verschaffen over onder meer broeikasgasemissies, transitieplannen en decarbonisatiedoelstellingen, groene investeringen en het gebruik van groene financieringsinstrumenten op ondernemingsniveau. Daarom kunnen de voorgestelde wijzigingen van de CSRD van invloed zijn op de door ECB aangekondigde geplande maatregelen. Met name zou door vermindering van het aantal ondernemingen dat onderworpen is aan verplichtingen voor duurzaamheidsrapportage in het kader van de CSRD de beschikbaarheid van gegevens op ondernemingsniveau worden beperkt, waardoor het Eurosysteem minder goed in staat zou zijn bij zijn monetairbeleidstransacties een gedetailleerde beoordeling van klimaatgerelateerde financiële risico's uit te voeren. Bovendien kan het vermogen van het Eurosysteem om de eerder aangekondigde maatregelen uit te voeren negatief worden beïnvloed door vertragingen bij de omzetting van de CSRD in de wetgeving van de lidstaten van het eurogebied, en door het voorgestelde uitstel van de CSRD en CSDDD.

2.4.3. Ten slotte heeft de ECB zich als onderdeel van het klimaat- en natuurplan van de ECB ⁽³²⁾, verbonden aan beoordeling van de gevolgen van achteruitgang van de natuur — en de wisselwerking met het klimaat — voor de economie en het financiële stelsel, en beoordeling van de eigen blootstelling van de ECB aan hiermee verbonden risico's door middel van de portefeuillegegevens op haar balans. Hiertoe heeft de ECB toegang nodig tot robuuste data, meer in het bijzonder gegevens met betrekking tot duurzaamheidsrapportagevereisten over biodiversiteit en ecosystemen die in het kader van de CSRD worden verstrekt. De verzameling van gegevens over andere milieufactoren, zoals vervuiling, water en mariene hulpbronnen, het gebruik van hulpbronnen en de circulaire economie bevindt zich nog in een beginstadium, maar ook deze gegevens zouden in de beoordelingen van de ECB kunnen worden opgenomen.

2.5. *Relevantie voor het verzamelen van statistische informatie*

Voor de uitvoering van haar taken en activiteiten vertrouwt de ECB zoveel mogelijk op bestaande officiële gegevens om de lasten voor informatieplichtigen te beperken. In dit verband zou de beschikbaarheid van sterk gestandaardiseerde duurzaamheidsgerelateerde informatie van een voldoende breed scala van ondernemingen de ECB in staat stellen haar taken beter te vervullen door de ontwikkeling van statistische indicatoren met betrekking tot duurzame financiering, koolstofemissies en fysieke risico's die veelomvattender en van hogere kwaliteit zijn.

3. **Duurzaamheidsrapportage door ondernemingen**

3.1. *Toepassingsgebied van de rapportageverplichting*

3.1.1. Volgens de voorgestelde wijzigingen van de CSRD wordt het toepassingsgebied van de verplichtingen inzake duurzaamheidsrapportage beperkt tot grote ondernemingen en moederondernemingen van grote groepen, met een gemiddelde van meer dan 1 000 werknemers gedurende het boekjaar ⁽³³⁾.

3.1.2. De ECB ziet voordelen in enkele elementen van de wijziging van het toepassingsgebied. Vanuit het oogpunt van de SIU zou het schrappen van het onderscheid tussen beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde ondernemingen positieve gevolgen kunnen hebben. Het is belangrijk dat ondernemingen in verschillende fasen van hun levenscyclus toegang hebben tot adequate financiering, en met name in latere groeifasen kan notering op de beurs hierbij een belangrijke rol spelen ⁽³⁴⁾. Daarom moet worden verzekerd dat de kosten van naleving van de CSRD-vereisten voor ondernemingen die een beursnotering overwegen geen ontmoedigende werking hebben.

3.1.3. De ECB merkt echter op dat de voorgestelde beperking van het toepassingsgebied een ingrijpende wijziging van de CSRD is. Zoals in het voorstel vermeld, zou het aantal ondernemingen waarvoor verplichte eisen inzake duurzaamheidsrapportage gelden met ongeveer 80 % worden verminderd. Deze wijziging zou de toegang van belanghebbenden tot belangrijke informatie aanzienlijk beperken, en mogelijk de volgende ongewenste resultaten tot gevolg kunnen hebben.

⁽³⁰⁾ Zie het persbericht van 4 juli 2022, "ECB zet verdere stappen om klimaatverandering in aanmerking te nemen bij haar monetairbeleidstransacties", beschikbaar op de website van de ECB op www.ecb.europa.eu.

⁽³¹⁾ Zie de verklaring van de Raad van Bestuur van 13 maart 2024, "Wijzigingen in het operationele raamwerk voor de implementatie van het monetair beleid", beschikbaar op de website van de ECB op www.ecb.europa.eu.

⁽³²⁾ Zie ECB, Klimaat- en natuurplan 2024-2025 in een notendop", beschikbaar op de website van de ECB op www.ecb.europa.eu.

⁽³³⁾ Artikel 2, punten 2 en 4, van de voorgestelde wijzigingen van de CSRD en CSDDD, tot wijziging van artikel 19 bis, lid 1, en artikel 29 bis, lid 1 van Richtlijn 2013/34/EU.

⁽³⁴⁾ Zie ECB, "Capital markets union: a deep dive", Occasional Paper nr. 369, 10 maart 2025, beschikbaar in het Engels op de website van de ECB op www.ecb.europa.eu.

- 3.1.4. Ten eerste zou de voorgestelde beperking van het toepassingsgebied de algemene beschikbaarheid van duurzaamheidsgerelateerde informatie verminderen, met inbegrip van informatie over broeikasgasemissies van ondernemingen. Zo valt naar schatting slechts ongeveer 37 % van de CO₂-emissies van ondernemingen in de Unie onder het huidige toepassingsgebied van de CSRD ⁽³⁵⁾. De voorgestelde beperking van het toepassingsgebied zal dit percentage verder verlagen, en kan er zelfs toe leiden dat bepaalde bedrijven die veel broeikassen uitstoten — waaronder bedrijven in fossiele brandstoffen — buiten het toepassingsgebied van de rapportageverplichting vallen. De resulterende ontbrekende gegevens kunnen klimaatgerelateerde financiële risico's maskeren. Meer in het algemeen kan beperking van het toepassingsgebied de rol die duurzaamheidsinformatie speelt bij de ondersteuning van de prioriteiten van de Unie, met inbegrip van de prioriteiten van het kompas voor concurrentievermogen, verminderen, zoals uiteengezet in punt 1.3.
- 3.1.5. Ten tweede zullen de voorgestelde wijzigingen van de CSRD ertoe leiden dat voor sommige ondernemingen die momenteel rapporteren uit hoofde van Richtlijn 2014/95/EU van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁶⁾ (hierna de "richtlijn niet-financiële rapportage" (NFRD) genoemd) de eisen voor duurzaamheidsrapportage niet meer van toepassing zijn. De NFRD bevat verplichtingen inzake duurzaamheidsrapportage voor grote ondernemingen die organisaties van openbaar belang zijn, met een gemiddelde van meer dan 500 werknemers gedurende het boekjaar. Deze ondernemingen vertegenwoordigen een aanzienlijk deel van de totale omzet van grote ondernemingen in de Unie, naar schatting 77 %. Dit ondanks dat deze ondernemingen slechts een klein deel van het universum van grote ondernemingen uitmaken, naar schatting 33 % ⁽³⁷⁾.
- 3.1.6. Ten derde zal de beperking van het toepassingsgebied van de rapportageverplichting gevolgen hebben voor het aantal kredietinstellingen die onderworpen zijn aan verplichtingen inzake duurzaamheidsrapportage. Op grond van de huidige CSRD gelden de eisen voor duurzaamheidsrapportage voor alle kredietinstellingen ⁽³⁸⁾. De ECB schat echter dat de voorgestelde beperking van het toepassingsgebied van de CSRD tot gevolg zou hebben dat ongeveer één op de acht belangrijke instellingen en de overgrote meerderheid van de minder belangrijke instellingen niet meer aan verplichtingen inzake duurzaamheidsvereisten hoeft te voldoen. Dit zou tot gevolg hebben dat voor de banksector geen volledige openbaar beschikbare ESG-gegevens beschikbaar zijn, waardoor de doelstelling van het kader voor duurzame financiering van de Unie, namelijk het waarborgen van volledige transparantie voor de financiële markten, wordt belemmerd. Bovendien moeten de toezichthoudende autoriteiten van alle instellingen met blootstelling aan dergelijke risico's juiste en voldoende gedetailleerde gegevens verkrijgen om de ESG-risico's waarmee kredietinstellingen en financiële markten worden geconfronteerd naar behoren te kunnen beoordelen. Op dit punt wordt opgemerkt dat ESG-risico's niet noodzakelijkerwijs in verhouding staan tot de omvang van een instelling. In dit verband zou duurzaamheidsrapportage door belangrijke instellingen aanvullende informatie verstrekken ten opzichte van de bekendmakingen in het kader van Pijler 3 van het prudentiële kader ⁽³⁹⁾, in het bijzonder over ESG-risico's die verder reiken dan klimaat. Om deze redenen beveelt de ECB aan dat ten minste alle belangrijke instellingen, ongeacht het aantal werknemers, onderworpen blijven aan de verplichtingen inzake duurzaamheidsrapportage.
- 3.1.7. Gezien deze nadelen verzoekt de ECB de wetgevers van de Unie het toepassingsbereik van de duurzaamheidsrapportage nader in overweging te nemen, teneinde ervoor te zorgen dat dit goed gekalibreerd blijft. Mogelijk zijn er andere opties die kunnen bijdragen aan de vereenvoudigingsdoelstelling van de Commissie waarmee meer voordelen van duurzaamheidsrapportage voor het concurrentievermogen en voor het beheer van klimaat- en natuurgerelateerde risico's behouden kunnen blijven. Een mogelijkheid hiervoor is in de wijzigingen van de CSRD een rapportageverplichting op te nemen voor grote ondernemingen en moederondernemingen van grote groepen, met een gemiddeld aantal werknemers van meer dan 500 maar minder dan 1 000 werknemers gedurende het boekjaar (hierna "middelgrote ondernemingen" genoemd ⁽⁴⁰⁾). Voor middelgrote ondernemingen zou een

⁽³⁵⁾ Kleine en middelgrote ondernemingen zijn samen goed voor ongeveer 63 % van alle uitstoot van CO₂ en broeikasgassen door ondernemingen. Zie "Statement by the Chair of the Platform on Sustainable Finance: Facilitating Access to Sustainable Finance for SMEs" 27 mei 2024 van de Commissie, en "Eurobarometer: EU SMEs working towards sustainability", 28 maart 2022, in het Engels beschikbaar op de website van de Commissie op www.commission.europa.eu.

⁽³⁶⁾ Richtlijn 2014/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2014 tot wijziging van Richtlijn 2013/34/EU met betrekking tot de bekendmaking van niet-financiële informatie en informatie inzake diversiteit door bepaalde grote ondernemingen en groepen (PB L 330 van 15.11.2014, blz. 1, ELI: <https://data.europa.eu/eli/dir/2014/95/oj>).

⁽³⁷⁾ Europese Commissie, Study on the Non-Financial Reporting Directive: Final Report, april 2021, beschikbaar op <https://op.europa.eu/en>.

⁽³⁸⁾ Kredietinstellingen kunnen vallen onder de definitie van grote ondernemingen die "organisaties van openbaar belang zijn" in de zin van artikel 1, lid 3 en artikel 2, lid 1 van Richtlijn 2013/34/EU en artikel 5, lid 2 van Richtlijn (EU) 2022/2464 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 537/2014, Richtlijn 2004/109/EU, Richtlijn 2006/43/EU en Richtlijn 2013/34/EU, voor wat betreft duurzaamheidsrapportage door ondernemingen (PB L 322, van 16.12.2022, blz. 15, ELI: <https://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj>). Bovendien kunnen kredietinstellingen vallen onder de definitie van kleine en niet-complexe instellingen van artikel 4, lid 1, punt 145, van Verordening (EU) nr. 575/2013. Kleine en niet-complexe instellingen moeten voldoen aan de verplichtingen inzake duurzaamheidsrapportage voor kmo's uit hoofde van artikel 19 bis, lid 6, van Richtlijn 2013/34/EU.

⁽³⁹⁾ Zie artikel 449 bis van Verordening (EU) nr. 575/2013.

⁽⁴⁰⁾ Dit zou consistent zijn met het initiatief als aangekondigd in het kompas voor concurrentievermogen voor het creëren van een bedrijfscategorie van kleine midcaps, die volgens de Europese Investeringsbank (EIB) "van essentieel belang zijn voor de economische transitie". Zie EIB, "Hidden champions, missed opportunities: Mid-caps' crucial role in Europe's economic transition", 10 januari 2024, beschikbaar in het Engels op de website van de EIB op www.eib.org.

rapportageverplichting kunnen gelden overeenkomstig specifieke vereenvoudigde standaarden voor duurzaamheidsrapportage die evenredig en relevant zijn voor de mogelijkheden en de kenmerken van dergelijke ondernemingen, en voor de schaal en complexiteit van hun activiteiten. Voorts stelt de ECB voor, zoals opgemerkt in punt 3.1.6, dat de ten minste alle belangrijke instellingen onderworpen worden aan eisen inzake duurzaamheidsrapportage. Dit omvat belangrijke instellingen met minder dan 500 werknemers, waarvoor dezelfde eisen zouden moeten gelden als voor middelgrote ondernemingen.

3.1.8. Deze optie zou het voordeel hebben dat een breed toepassingsgebied van ondernemingen die onderworpen zijn aan eisen inzake duurzaamheidsrapportage wordt gecombineerd met vereenvoudigde en evenredige standaarden voor duurzaamheidsrapportage. Op deze manier kan deze optie de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van informatie aanzienlijk verbeteren en tegelijkertijd de rapportagelast voor ondernemingen verminderen. Bovendien wordt met de voorgestelde wijzigingen van de CSRD een “klifeffect” ingevoerd voor de duurzaamheidsrapportage. Dit brengt het risico met zich mee dat grote ondernemingen en moederondernemingen van grote groepen met een gemiddelde van meer dan 1 000 werknemers gedurende het boekjaar werk uitbesteden, waardoor het aantal werknemers kunstmatig tot onder deze drempel wordt verlaagd om duurzaamheidsrapportage te vermijden. Door met de invoering van vereenvoudigde rapportagestandaarden voor middelgrote ondernemingen een meer gespreide benadering aan te bieden, zouden de drijfveren voor ondernemingen om het gerapporteerde aantal werknemers kunstmatig te verminderen effectief kunnen worden ingeperkt.

3.1.9. Tot slot merkt de ECB op dat het toepassingsgebied van de duurzaamheidsrapportageverplichting door aanzienlijke verhoging van de netto-omzetdrempels ook is beperkt ten aanzien van ondernemingen uit derde landen ⁽⁴¹⁾. Deze wijzigingen zouden betekenen dat veel minder ondernemingen uit derde landen met activiteiten in de Unie verplicht zouden zijn te voldoen aan de eisen inzake duurzaamheidsrapportage dan in het kader van de huidige CSRD het geval is. Dit zou de kloof in de beschikbaarheid van gegevens van ondernemingen uit de Unie en uit derde landen vergroten, wat negatieve gevolgen heeft voor het risicobeheer van financiële instellingen. Op korte termijn kan dit ook een concurrentienadeel creëren voor grote ondernemingen die hun hoofdkantoor in de Unie hebben. Daarom beveelt de ECB aan de omzetdrempels voor ondernemingen uit derde landen niet te wijzigen.

3.2. *Vrijwillige rapportagestandaarden*

3.2.1. De ECB verwelkomt dat de voorgestelde wijzigingen van de CSRD vrijwillige rapportagestandaarden invoeren voor ondernemingen waarvoor in het kader van de CSRD geen verplichte duurzaamheidsrapportage geldt ⁽⁴²⁾. Dergelijke vrijwillige standaarden moeten erop gericht zijn ondernemingen te helpen bij het in een gestructureerde en geharmoniseerde vorm verstrekken van de belangrijkste duurzaamheidsinformatie. Vrijwillige rapportage heeft echter aanzienlijke nadelen als de populatie van ondernemingen die de vrijwillige standaarden hanteren qua omvang en complexiteit te groot en divers is.

3.2.2. Deze nadelen hebben waarschijnlijk een negatief effect op de kwaliteit, beschikbaarheid en betrouwbaarheid van duurzaamheidsgegevens, zowel op individueel als op geaggregeerd niveau. Ten eerste kan vrijwillige rapportage een zelfselectie-effect hebben doordat ondernemingen die goed presteren op het gebied van duurzaamheidsaspecten wel vrijwillig rapporteren, en ondernemingen die niet goed presteren van rapportage afzien. Ten tweede bestaat, voor zover de vrijwillige standaard facultatieve rapportage toelaat, een risico op greenwashing: ondernemingen kunnen selectief informatie openbaar maken en daardoor een misleidend beeld van hun duurzaamheidsprestaties geven. Ten derde moet worden benadrukt dat voor vrijwillige rapportage geen enkele vorm van verificatie bestaat, zoals bijvoorbeeld het verstrekken van een beperkte zekerheid door een accountant. Ten vierde kunnen bedrijven door de beperkte kwaliteit en vergelijkbaarheid van gegevens grotere juridische risico's lopen. Deze problemen kunnen leiden tot systematische en niet-kwantificeerbare vertekening in de berekening van geaggregeerde duurzaamheidsinformatie door gegevensgebruikers, waaronder ondernemingen, beleggers, kredietinstellingen en overheidsinstanties. Ondernemingen die in het kader van de CSRD aan duurzaamheidsrapportageverplichtingen moeten voldoen, kunnen bijvoorbeeld vervangende indicatieve, en daardoor conservatieve, gegevens moeten gebruiken om ontbrekende gegevens in te vullen. Het is belangrijk dat dergelijke indicatieve gegevens op robuuste wijze worden berekend. Indien deze gegevens worden gebaseerd op vertekende en onbetrouwbare sectorale gemiddelden leidt dit tot een lage kwaliteit van de gerapporteerde gegevens, waardoor de onderneming geen inzicht verkrijgt in zijn risico's, impact en kansen met betrekking tot duurzaamheid. Overmatig vertrouwen op vrijwillige rapportage zou zodoende kunnen leiden tot een systeembreed gebrek aan solide en vergelijkbare gegevens. Dit kan het voor centrale banken en toezichthouders moeilijk maken om nauwkeurige, geaggregeerde gegevens te verkrijgen, hetgeen van cruciaal belang is voor de vervulling van hun mandaat. Bovendien kan een gebrek aan solide en vergelijkbare gegevens ertoe leiden dat kredietinstellingen hun duurzaamheidsrisico's minder effectief kunnen beheren, wat risico's voor de financiële stabiliteit en de economie in ruimere zin tot gevolg kan hebben.

⁽⁴¹⁾ Artikel 2, punt 12, van de voorgestelde wijzigingen van de CSRD en CSDDD, tot wijziging van artikel 40 bis van Richtlijn 2013/34/EU.

⁽⁴²⁾ Artikel 2, punt 8, van de voorgestelde wijzigingen van de CSRD en CSDDD, waarbij artikel 29 quater bis wordt ingevoegd in Richtlijn 2013/34/EU.

- 3.2.3. Om deze redenen beveelt de ECB aan het toepassingsgebied van de verplichte duurzaamheidsrapportage beter te kalibreren teneinde een populatie van informatieplichtigen van voldoende omvang op te nemen, zoals voorgesteld in punt 3.1.

3.3. Waardeketenplafond

- 3.3.1. De ECB erkent de doelstelling van het waardeketenplafond dat bij de voorgestelde wijzigingen van de CSRD wordt ingevoerd ⁽⁴³⁾. Het waardeketenplafond bepaalt dat de lidstaten ervoor dienen te zorgen dat ondernemingen voor de rapportage van duurzaamheidsinformatie als door de CSRD vereist niet trachten om van ondernemingen in hun waardeketen informatie te verkrijgen die verder gaat dan de informatie gespecificeerd in de standaarden voor vrijwillig gebruik, met uitzondering van informatie die doorgaans wordt gedeeld tussen ondernemingen uit de betrokken bedrijfstak. Het is bedoeld om het “doorsijpelen” (*trickle-down*) van de eisen inzake duurzaamheidsrapportage voor kleine ondernemingen te beperken.

- 3.3.2. Het is van essentieel belang dat financiëlemarktdelnemers met kennis van zaken beslissingen over kredietverlening en beleggingen kunnen nemen en passende risicobeheeractiviteiten en -processen kunnen uitvoeren. Daarom is de ECB ingenomen met het feit dat het lijkt dat de invoering van het waardeketenplafond ondernemingen niet belet duurzaamheidsinformatie op te vragen voor andere doeleinden dan duurzaamheidsrapportage in het kader van de CSRD. Het lijkt erop dat ondernemingen dergelijke informatie kunnen blijven opvragen, met name met het oog op de doeltreffende beoordeling en beheersing van duurzaamheidsrisico's. De ECB beveelt aan enkele redactionele wijzigingen door te voeren om dit punt verder te verduidelijken.

3.4. Standaarden voor duurzaamheidsrapportage

- 3.4.1. De ECB is ingenomen met het voornemen van de Commissie om een gedelegeerde handeling vast te stellen voor het herzien en stroomlijnen van de eerste reeks European Sustainability Reporting Standards (ESRS) ⁽⁴⁴⁾. Voor sommige ondernemingen kan rapportage in overeenstemming met de ESRS een uitdaging vormen, met name in de eerste jaren van de uitvoering en in het bijzonder voor entiteiten voor wie de duurzaamheidsrapportageverplichtingen voorheen niet van toepassing waren ⁽⁴⁵⁾. Gezien de nieuwigheid en complexiteit van de ESRS en de snelle ontwikkeling van de regelgeving en de rapportagepraktijken, zijn gerichte verbeteringen van de standaarden nuttig om eventuele tekortkomingen aan te pakken die aan het licht komen naarmate ondernemingen, auditors en gebruikers in de loop van de tijd meer ervaring opdoen. De ECB steunt veelomvattende inspanningen om de opzet van de ESRS te vereenvoudigen en te stroomlijnen teneinde de bruikbaarheid te verbeteren en herhalingen te verminderen ⁽⁴⁶⁾. Deze inspanningen moeten worden onderworpen aan een zorgvuldig toetsings- en raadplegingsproces. De ECB is bereid om input te leveren voor de werkzaamheden van de Commissie bij de herziening van de ESRS, bij de ontwikkeling van een vereenvoudigde rapportagestandaard voor middelgrote ondernemingen, zoals aanbevolen in punt 3.1.7, en bij de ontwikkeling van vrijwillige standaarden in het kader van de voorgestelde wijzigingen van de CSRD.

- 3.4.2. Het is belangrijk dat bij het stroomlijnen en vereenvoudigen van de ESRS gegevenspunten die vanuit het oogpunt van prudentieel en monetair beleid relevant zijn worden behouden. Daartoe beveelt de ECB aan de meeste gegevenspunten in het kader van ESRS E1 (klimaatverandering) en de belangrijkste gegevenspunten in het kader van ESRS E4 (biodiversiteit en ecosystemen) te behouden. De gegevenspunten in het kader van deze ESRS zijn belangrijk om de fysieke en transitierisico's waaraan bedrijven en financiële instellingen worden blootgesteld te beoordelen en te beheersen en om risicobeheertechnieken te ontwikkelen om klimaat- en natuurgerelateerde risico's aan te pakken. Ten eerste kan in de duurzaamheidsrapportage verstrekte informatie, zoals geolocatiegegevens met betrekking tot bedrijfsactiva, helpen bij het identificeren van activa en inkomsten met een blootstelling aan fysieke risico's en bij het ramen van verliezen als gevolg van extreme weersomstandigheden. Ten tweede is het met betrekking tot transitierisico's van essentieel belang om informatie te hebben over, onder meer, de verwachte financiële effecten van transitiebeleid en gegevens over emissies, emissiereductiedoelstellingen, energie-efficiëntie en gestrande activa. Bovendien is informatie over bedrijfstransitieplannen, onder meer over decarbonisatiehefbomen en investeringen en

⁽⁴³⁾ Artikel 2, punt 2, a) en punt 4, b) van de voorgestelde wijzigingen van de CSRD en CSDDD, tot wijziging van respectievelijk artikel 19 bis, lid 3, en artikel 29 a, lid 3 van Richtlijn 2013/34/EU.

⁽⁴⁴⁾ Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/2772 van de Commissie van 31 juli 2023 tot aanvulling van Richtlijn 2013/34/EU van het Europees Parlement en de Raad wat betreft standaarden voor duurzaamheidsrapportage (PB L, 2023/2772 van 22.12.2023, ELI: https://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2772/oj).

⁽⁴⁵⁾ ECB, “ECB staff opinion on the first set of European Sustainability Reporting Standards”, januari 2023, beschikbaar in het Engels op de website van de ECB op www.ecb.europa.eu.

⁽⁴⁶⁾ ECB, “ECB response to the EFRAG's public consultation on the first set of draft European Sustainability Reporting Standards”, 22 juli 2022, beschikbaar in het Engels op de website van de ECB op www.ecb.europa.eu.

middelen die aan het plan zijn toegewezen, van cruciaal belang voor het beheer van transitierisico's. Dit omvat ook de eis dat openbaar gemaakte transitieplannen moeten verzekeren dat het bedrijfsmodel en de strategie van de onderneming verenigbaar zijn met de transitie naar een duurzame economie en met de doelstellingen om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 °C in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs en de verwezenlijking van klimaatneutraliteit in de Unie tegen 2050, zoals vastgesteld in de Europese klimaatwet ⁽⁴⁷⁾. De ECB beveelt echter aan andere onderdelen van de ESRS te herzien om de focus, relevantie en bruikbaarheid van de standaarden te verbeteren. Bovendien is de ECB ingenomen met het feit dat de wijzigingen bedoeld zijn als verdere leidraad voor de toepassing van het materialiteitsbeginsel en verdere verduidelijking van het onderscheid tussen verplichte en vrijwillige gegevenspunten in het kader van de ESRS ⁽⁴⁸⁾.

3.4.3. De ECB is zeer ingenomen met het werk dat reeds is verricht om te zorgen voor interoperabiliteit tussen de ESRS en de kaders voor duurzaamheidsrapportage ⁽⁴⁹⁾. Een hoge mate van interoperabiliteit vergemakkelijkt integratie en vergelijking van rapportagesystemen en zorgt voor een aanzienlijke vermindering van de rapportagekosten voor ondernemingen, met name ondernemingen die in meerdere rechtsgebieden actief zijn. De ECB beveelt aan dat de vereenvoudiging van het EU-kader voor duurzaamheidsrapportage niet mag leiden tot een mindere mate van interoperabiliteit. Herziening van de ESRS moet gericht zijn op het behoud of de verbetering van de mate van interoperabiliteit tussen Uniendaarden en internationale standaarden, onverminderd de doelstellingen van de Europese Green Deal en het actieplan voor duurzame financiering.

3.5. Assuranceopdracht met een beperkte mate van zekerheid

3.5.1. Met de voorgestelde wijzigingen van de CSRD wordt de termijn voor de Commissie geschrapt om uiterlijk in oktober 2026 standaarden vast te stellen voor opdrachten met een beperkte mate van zekerheid, en wordt de bepaling geschrapt die de Commissie machtigt standaarden voor een redelijke mate van zekerheid vast te stellen ⁽⁵⁰⁾. In plaats daarvan komt de Commissie uiterlijk in 2026 met richtsnoeren inzake de beperkte mate van zekerheid.

3.5.2. De ECB onderstreept het belang van een robuust en geharmoniseerd controleproces met betrekking tot de duurzaamheidsrapportage van ondernemingen, met inbegrip van controlevoorschriften ⁽⁵¹⁾. Controlevoorschriften zijn essentieel om alle belanghebbenden zekerheid te bieden en de geloofwaardigheid en betrouwbaarheid van de door ondernemingen gerapporteerde informatie te waarborgen. De grotere betrouwbaarheid van de informatie zal de ontwikkeling en daaropvolgende verdieping van de financiële markten ondersteunen, niet alleen met betrekking tot de financiering van de transitie, maar ook voor het beheer door van duurzaamheidsgerelateerde risico's door ondernemingen en kredietinstellingen.

3.5.3. Daarom beveelt de ECB aan dat de richtsnoeren van de Commissie inzake de beperkte mate van zekerheid zo spoedig mogelijk worden vastgesteld en gepubliceerd. Idealiter moeten deze richtsnoeren onmiddellijk worden gevolgd door bindende standaarden voor assuranceopdrachten met een beperkte mate van zekerheid. Bovendien beveelt de ECB aan dat de Commissie de mogelijkheid behoudt om het controleproces verder te verbeteren door standaarden vast te stellen voor assuranceopdrachten met een redelijke mate van zekerheid. De Commissie zou dit moeten overwegen zodra na de eerste jaren van rapportage in het kader van de CSRD voldoende tijd is verstreken.

⁽⁴⁷⁾ Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit, en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 401/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 ("Europese klimaatwet") (PB L 243 van 9.7.2021, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

⁽⁴⁸⁾ ECB, "ECB staff opinion on the first set of European Sustainability Reporting Standards", januari 2023, beschikbaar in het Engels op de website van de ECB op www.ecb.europa.eu.

⁽⁴⁹⁾ International Financial Reporting Standards Foundation and European Financial Reporting Advisory Group, "ESRS-ISSB Standards: Interoperability Guidance", 2 mei 2024, beschikbaar in het Engels op de website van de IFRS website op www.ifrs.org; TNFD en EFRAG, "Correspondence Mapping", 20 juni 2024, beschikbaar in het Engels op de website van EFRAG op www.efrag.org.

⁽⁵⁰⁾ Artikel 1 van de voorgestelde wijzigingen van de CSRD en CSDDD, tot wijziging van Artikel 26 bis van Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen, tot wijziging van de Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad en houdende intrekking van Richtlijn 84/253/EEG van de Raad (PB L 157 van 9.6.2006, blz. 87, ELI: <https://data.europa.eu/eli/dir/2006/43/oj>).

⁽⁵¹⁾ Zie punt 8 van Advies CON/2021/27.

3.6. Sectorspecifieke standaarden

3.6.1. De voorgestelde wijzigingen van de CSRD schrappen de machtiging van de Commissie om sectorspecifieke standaarden vast te stellen ⁽⁵²⁾.

3.6.2. De uitwerking van het raamwerk voor duurzaamheidsrapportage in het kader van de CSRD bestaat uit drie lagen: sector-agnostische standaarden, sectorspecifieke standaarden en entiteitsspecifieke informatieverschaffing. Met deze uitwerking werd beoogd ervoor te zorgen de rapportage geharmoniseerd en vergelijkbaar te maken, en tegelijkertijd te verzekeren dat de rapportage gemeenschappelijke aspecten in kaart brengt van risico's, kansen en effecten waarmee ondernemingen in specifieke sectoren te maken hebben. Hierbij zouden de sectorspecifieke standaarden de rapportage van ondernemingen in dezelfde sector vergelijkbaar maken, wat waardevol is voor beleggers, overheidsinstanties en andere gebruikers van duurzaamheidsinformatie. De vergelijkbaarheid van de rapportage beperkt de mogelijkheden voor verschillende interpretaties van hetzelfde ESRS-gegevenspunt door ondernemingen die tot dezelfde sector behoren, en ondersteunt zo een gelijk speelveld voor ondernemingen en de mogelijkheid voor gebruikers en overheidsinstanties om zinvolle geaggregeerde ESG-gegevens en statistische indicatoren te genereren. De voordelen van sectorspecifieke standaarden zouden met name relevant zijn voor financiële instellingen als aggregatoren van informatie uit meerdere economische sectoren. In de eerste plaats zouden sectorspecifieke standaarden financiële instellingen in staat stellen intrasectorale ESG-risicodifferentiatie uit te voeren, oftewel ondernemingen in een bepaalde sector te beoordelen en te vergelijken en zo investeringen te kanaliseren naar die ondernemingen die het best voorbereid zijn op de transitie. Ten tweede zouden sectorspecifieke standaarden voor de financiële sector het risico beperken dat individuele financiële instellingen bij het opstellen van hun eigen rapportages uiteenlopende interpretaties en benaderingen ontwikkelen en toepassen. Deze voordelen zouden op hun beurt een doeltreffend en efficiënt prudentieel toezicht door de bevoegde autoriteiten ondersteunen.

3.6.3. In het geval dat de machtiging van de Commissie om sectorspecifieke normen vast te stellen wordt geschrapt, zou de ECB gezien de voordelen van sectorspecifieke normen de Commissie niettemin aanmoedigen te overwegen sectorspecifieke richtsnoeren vast te stellen om een gemeenschappelijke aanpak van de uitvoering van de ESRS binnen afzonderlijke sectoren te bevorderen.

4. Zorgplicht ondernemingen voor duurzaamheid

4.1. Transitieplannen

4.1.1. De ECB is ingenomen met het feit dat de verplichting in het kader van de CSDDD op grond waarvan ondernemingen duidelijke, kwalitatief hoogwaardige transitieplannen voor de mitigatie van klimaatverandering moeten opstellen en uitvoeren behouden blijft. Robuuste transitieplanning is een belangrijk instrument, niet alleen voor ondernemingen voor het ontwikkelen, opstellen en monitoren van hun algehele strategie om hun activiteiten af te stemmen op de transitie naar een koolstofarme economie, maar ook om de nodige risicobeheerspraktijken vast te stellen om de hiermee verbonden financiële risico's te bewaken. De beschikbaarheid van toekomstgerichte informatie uit de transitieplannen van niet-financiële ondernemingen kan de ECB inzicht geven in de maatregelen waaraan individuele bedrijven zich op hun weg naar decarbonisatie verbinden, alsook in de transitierisico's waarmee bedrijven en de economie als geheel worden geconfronteerd. Dit soort informatie kan derhalve een relevante input leveren voor de uitwerking van monetairbeleidsmaatregelen. Bovendien is dit soort informatie relevant voor de bedrijfsontwikkeling en risicobeheerprocessen van financiële instellingen. Door deze informatie kunnen financiële instellingen inzicht krijgen in de transitiebehoeften en -risico's van hun cliënten en hen helpen hun productaanbod aan te passen. Daarnaast stellen transitieplannen financiële instellingen, beleggers, centrale banken en prudentiële toezichthouders in staat mogelijke financiële risico's te beoordelen die voortvloeien uit een slechte afstemming van hun portefeuilles op de relevante regelgevingsdoelstellingen van de Unie. Tot slot vormen transitieplannen voor de autoriteiten een essentiële bron van informatie bij de uitoefening van hun bevoegdheden op het gebied van prudentieel toezicht ⁽⁵³⁾ en financiële stabiliteit ⁽⁵⁴⁾.

⁽⁵²⁾ Artikel 2, punt 6, an de voorgestelde wijzigingen van de CSRD en CSDDD, tot wijziging van artikel 40 bis van Richtlijn 2013/34/EU.

⁽⁵³⁾ Zie Network for Greening the Financial System, "Stocktake on Financial Institutions' Transition Plans and their Relevance to Micro-prudential Authorities", 3 januari 2025, beschikbaar in het Engels op de website van het Network for Greening the Financial System op www.ngfs.net.

⁽⁵⁴⁾ Zie de Raad voor financiële stabiliteit, "The Relevance of Transition Plans for Financial Stability", 14 januari 2025, beschikbaar op de website van de FSB op www.fsb.org.

4.1.2. De ECB vreest dat de voorgestelde wijzigingen van de CSDDD waarbij de desbetreffende bepaling over transitieplannen wordt aangepast tot dubbelzinnigheid kunnen leiden⁽⁵⁵⁾. Het risico bestaat dat de herziene formulering verkeerd wordt geïnterpreteerd, in die zin dat ondernemingen verplicht zijn transitieplannen op te stellen, maar niet om deze uit te voeren. Dit zou het doel van het vereiste kunnen ondermijnen, het risico op greenwashing kunnen vergroten en de bruikbaarheid van transitieplannen voor investeerders en financiële instellingen als middel om investeringen te kanaliseren naar ondernemingen die zich voorbereiden op de transitie kunnen beperken. Daarom beveelt de ECB aan dat de formulering van de desbetreffende bepaling in de voorgestelde wijzigingen van de CSDDD wordt verduidelijkt teneinde te verzekeren dat transitieplannen worden uitgevoerd.

4.2. *Herzieningsclausule voor de financiële sector*

4.2.1. De voorgestelde wijzigingen van de CSDDD schrappen de herzieningsclausule op grond waarvan de Commissie niet later dan 26 juli 2026 bij het Europees Parlement en de Raad een verslag indient over de noodzaak om op maat van gereguleerde financiële ondernemingen aanvullende vereisten inzake due diligence op het gebied van duurzaamheid vast te stellen⁽⁵⁶⁾. De ECB is het ermee eens dat het tijdschema voor het opstellen van het verslag niet voldoende tijd voor toetsing laat.

4.2.2. De ECB is echter van mening dat gereguleerde financiële ondernemingen niet anders mogen worden behandeld dan ondernemingen in andere sectoren, ook niet in het kader van de CSDDD. Voor financiële ondernemingen is het met het oog op een effectief risicobeheer en het bevorderen van de groene transitie van de reële economie van cruciaal belang dat de vereisten op grond van wet- en regelgeving in alle sectoren consistent zijn. Met name kunnen de due diligence-vereisten van de CSDDD bijdragen aan een systematische integratie van duurzaamheidsaspecten in de besluitvormings- en risicobeheerspraktijken van financiële instellingen. Dit zal ook leiden tot meer zekerheid omtrent de verplichtingen van financiële instellingen op dit gebied en in verband met klimaat- en milieugerelateerde geschillenrisico's voor de financiële sector⁽⁵⁷⁾.

4.2.3. Om deze redenen beveelt de ECB aan de herzieningsclausule in de CSDDD te behouden, maar stelt zij voor een langere termijn vast te stellen voor het opstellen van het verslag door de Commissie.

Voor zover de ECB wijzigingen van de voorstellen aanbeveelt, worden daartoe in een apart technisch werkdokument specifiek onderbouwde formuleringvoorstellen opgenomen. Het technische werkdokument is in het Engels beschikbaar op EUR-Lex.

Gedaan te Frankfurt am Main, 8 mei 2025.

De president van de ECB
Christine LAGARDE

⁽⁵⁵⁾ Artikel 4, punt 10, van de voorgestelde wijzigingen van de CSRD en CSDDD, tot wijziging van artikel 22, lid 1 van Richtlijn 2013/2024/EU.

⁽⁵⁶⁾ Artikel 4, punt 13, van de voorgestelde wijzigingen van de CSRD en CSDDD, tot wijziging van artikel 36 van Richtlijn 2013/2024/EU.

⁽⁵⁷⁾ Frank Elderson, "Making finance fit for Paris: achieving "negative splits", toespraak tijdens de conferentie over "The decade of sustainable finance: half-time evaluation" georganiseerd door S&D en QED, Brussel, 14 november 2023, beschikbaar in het Engels op de website van de ECB op www.ecb.europa.eu.